

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 13 декември 2018 г.
(OR. en)

15561/18

AELE 67
EEE 52
N 69
ISL 49
FL 48
AND 5
MC 5
SM 6
MI 997
FISC 562

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	14661/18 AELE 57 EEE 47 N 61 ISL 45 FL 44 AND 4 MC 4 SM 5 MI 890 FISC 503 + COR 1
Относно:	Заклучения на Съвета относно хомогенен разширен вътрешен пазар и отношенията на ЕС със западноевропейските държави, които не членуват в ЕС

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно хомогенен разширен вътрешен пазар и отношенията на ЕС със западноевропейските държави, които не членуват в него, приети от Съвета (Общи въпроси) на 11 декември 2018 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА

ОТНОСНО ХОМОГЕНЕН РАЗШИРЕН ВЪТРЕШЕН ПАЗАР

**И ОТНОШЕНИЯТА НА ЕС СЪС ЗАПАДНОЕВРОПЕЙСКИТЕ ДЪРЖАВИ, КОИТО
НЕ ЧЛЕНУВАТ В ЕС**

Съветът прие следните заключения:

1. В съответствие със заключенията си от 13 декември 2016 г. Съветът направи оценка на цялостното състояние на отношенията на ЕС със следните западноевропейски държави, които не членуват в ЕС: Република Исландия, Княжество Лихтенщайн, Кралство Норвегия, Княжество Андора, Княжество Монако и Република Сан Марино. Съветът ще разгледа цялостното състояние на отношенията на ЕС с Конфедерация Швейцария в началото на 2019 г. Съветът отново ще извърши оценка на състоянието на тези отношения след две години по целесъобразност.

ЗАПАДНОЕВРОПЕЙСКИТЕ СЪСЕДИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

2. Западноевропейските държави, които не членуват в ЕС, са най-близките партньори на Съюза в изграждането на по-силна, по-сигурна, по-конкурентоспособна и благоденстваща Европа. Съветът подчертава тежестта и значението, които ЕС придава на отношенията си с всички тези специални единомислещи партньори. Нашето дългогодишно партньорство се базира на споделените основни ценности и интереси и се подхранва от общото ни наследство и общата ни история, както и от тесните културни и географски връзки. Икономическата интеграция в рамките на разширения вътрешен пазар на ЕС ни сближава още повече и очертава взаимозависимостта на нашето бъдещо благоденствие и конкурентоспособност. През последните две години нашите близки отношения бяха допълнително укрепени с редица инициативи в широк спектър от стратегически области.
3. Съветът изтъква отново, че силата на нашата икономическа интеграция зависи от пълното зачитане на четирите свободи на вътрешния пазар. Ето защо е отговорност на всички държави, които вече участват или желаят да увеличат степента си на участие в разширения вътрешен пазар, да гарантират неговия интегритет и хомогенност, както и пълното зачитане на равните права и задълженията както за гражданите, така и за предприятията.

4. Съветът отбелязва отличното сътрудничество в някои области на външната дейност на ЕС, например помощта за развитие, правата на човека и принципите на правовата държава и общата външна политика и политика на сигурност. Съветът високо оценява факта, че най-близките ни западноевропейски партньори се стремят към сближаване с инструментите и позициите на ЕС в областта на външната политика. Съветът очаква това сближаване да укрепва и да се задълбочава. Сътрудничеството в международните форуми подкрепя решимостта на ЕС и неговите партньори — западноевропейски държави, които не членуват в Съюза, да укрепват по-нататък многостранното си сътрудничество.
5. Поради географската си близост ЕС и съседните му западноевропейски държави, които не членуват в него, са изправени пред едни и същи предизвикателства в областта на сигурността и са взаимозависими, що се отнася до гарантирането на национална и регионална стабилност. Съветът изразява силно задоволство от сътрудничеството на ЕС с Исландия, Лихтенщайн и Норвегия в сферата на правосъдието и вътрешните работи.
6. Съветът взема под внимание предизвикателствата пред съвместното управление на рибните запаси в североизточната част на Атлантическия океан. Съхраняването на значимите икономически ползи, които тези запаси предоставят, и недопускането на прекомерната им експлоатация и последващото им намаляване спешно налагат договарянето на всеобхватни и справедливи режими на управление, в които да участват всички страни, носещи отговорност за управлението на тези запаси, в т.ч. Норвегия и Исландия.

РЕПУБЛИКА ИСЛАНДИЯ

7. Съветът оценява тясното сътрудничество с Исландия в области като научните изследвания, иновациите, околната среда и политиките във връзка с изменението на климата, както и правосъдието и вътрешните работи. Той изразява готовността си да активизира това сътрудничество във всички области от взаимен интерес. Исландия е важен и надежден партньор на ЕС.
8. Споразумението за ЕИП продължава да бъде основният стълб на нашите отношения. Във връзка с това Съветът би желал да поздравя Исландия за това, че засилва акцента и увеличава ресурсите, отделяни за Споразумението за ЕИП, в т.ч. що се отнася до навременното въвеждане и прилагане на законодателството на ЕС от значение за ЕИП.

9. Трайното икономическо възстановяване на Исландия след икономическата и финансовата криза от 2008 г. е забележително. Съветът приветства напредъка на цялостния план на исландското правителство за премахване на контрола върху движението на капитали, без да се поставя под заплахата икономическата и финансовата стабилност на страната. Съветът припомня, че ограничения могат да бъдат въвеждани само временно въз основа на разпоредбите на член 43 от Споразумението за ЕИП.
10. Съветът приветства влизането в сила на 1 май 2018 г. на споразуменията между Европейския съюз и Исландия относно допълнителните търговски преференции за основните и преработените селскостопански продукти и относно закрилата на географските означения на селскостопанските продукти и храните. Тези споразумения изразяват готовността на страните да стимулират и развиват търговията с качествени продукти, които да са от полза за потребителите, селскостопанските производители и промишлените отрасли както в Исландия, така и в ЕС.
11. ЕС е силно заинтересован от по-нататъшното развиване и задълбочаване на вече поетия междусекторен ангажимент на Съюза в Арктика. Исландия е близък и надежден партньор по въпросите на Арктика. Ето защо Съветът очаква това специално партньорство да се развие, за да бъдат напълно оползотворени възможностите, предлагани от Арктика, по-специално в областта на изследванията и науката, действията за подобряване на устойчивостта спрямо изменението на климата и предотвратяването на замърсяването. Освен това Съветът очаква предстоящото исландско председателство на Арктическият съвет за периода 2019—2021 г. Съветът приветства непрекъснатата силна подкрепа на Исландия за това на ЕС да бъде предоставен статут на наблюдател в Арктическият съвет.
12. Като припомня заключенията си от декември 2016 г., Съветът потвърждава отново твърдата си подкрепа за запазването на приетия в международен план мораториум върху търговския китолов, установен в рамките на Международната китоловна комисия (IWC), и за включването на разред китообразни и други морски видове в рамките на Конвенцията по международната търговия със застрашени видове (CITES). Ето защо той настойчиво приканва Исландия да прекрати търговския китолов след изтичането в края на 2018 г. на действащата в момента петгодишна квота, да спазва международно договорения мораториум върху търговския китолов, установен в рамките на IWC, и да оттегли резервите си по CITES за тези и други морски видове.

КНЯЖЕСТВО ЛИХТЕНЦАЙН

13. Отношенията между ЕС и Лихтенщайн са много добри и динамични и се активизираха още повече от 2016 г. насам. Съветът оценява непрекъснатото отлично сътрудничество с Лихтенщайн в областите, обхванати от Споразумението за ЕИП и Шенгенското споразумение, както и в други области. Засили се сътрудничеството в областта на външната политика.
14. Съветът очаква конструктивното сътрудничество на ЕС с Лихтенщайн да продължи да се задълбочава, по-специално в рамките на ООН, Съвета на Европа и ОССЕ, особено по въпроси като укрепването на принципите на правовата държава, зачитането на правата на човека, международното наказателно правосъдие, както и борбата с финансовите престъпления и изпирането на пари.
15. Съветът отбелязва със задоволство факта, че Лихтенщайн споделя с други западноевропейски държави с малка територия обширния си опит в областта на Споразумението за ЕИП и други споразумения с ЕС.
16. Участието на Лихтенщайн в автоматичния обмен на данъчна информация като един от първите участници, приели общия стандарт за предоставяне на информация, който обменя информация от септември 2017 г., е много ценен принос към огромните изменения в световен мащаб на данъчната прозрачност през последните години.
17. Съветът приветства конструктивното, прозрачно и открито сътрудничество с Лихтенщайн, целящо да се гарантира прилагането на принципите и на всички критерии на Кодекса на ЕС за поведение при данъчното облагане на предприятията. Във връзка с това Съветът приветства по-специално бързото приключване през 2018 г. на законодателния процес за решаване на проблемите, установени от групата на ЕС „Кодекс за поведение“. Постигнатият напредък беше отчетен от Съвета ECOFIN на 2 октомври 2018 г.

КРАЛСТВО НОРВЕГИЯ

18. Норвегия е близък и дългогодишен партньор на ЕС. ЕС и Норвегия си сътрудничат при преодоляването на множеството общи предизвикателства като изменението на климата, миграцията и закрилата на нашите граждани. През последните две години отношенията ни като цяло продължиха да бъдат отлични. Съветът приветства стратегията за сътрудничество с ЕС за периода 2018—2021 г., приета от норвежкото правителство на 9 май тази година.
19. Той приветства и непрекъснатото активно сътрудничество с Норвегия в областта на общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС) и общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО) и потвърждава ангажираността на ЕС с по-нататъшното укрепване на това сътрудничество. Приносът на Норвегия към ОПСО през годините е видим, в т.ч. участието ѝ в няколко ръководени от ЕС мисии. Сътрудничеството между ЕС и Норвегия се основава на споделени ценности, особено зачитането на правата на човека и принципите на демокрацията, и обхваща сфери като посредничеството, изграждането на мира и международната програма за развитие.
20. ЕС и Норвегия споделят силно чувство за отговорност към нашите граждани, природната среда и бъдещите ни поколения. Съветът приветства явната готовност на Норвегия да продължи да бъде движеща сила на международното сътрудничество в областта на климата и да работи за изпълнение на поетите в Париж ангажименти заедно с ЕС.
21. Съветът приветства стратегията на Норвегия за Арктика от март 2017 г., в която се излага визията на държавата за мирен, иновативен и устойчив Далечен север, и политиките за осъществяването на тази визия. Съветът по-специално приветства непрекъснатата подкрепа на Норвегия за ангажираността на ЕС с Арктика, в т.ч. в контекста на форума на заинтересованите страни от Арктическият регион, и за това ЕС да придобие статут на наблюдател в Арктическият съвет. ЕС и Норвегия са ключови партньори и при разрешаването на свързаните с океана проблеми както на световно, така и на регионално равнище. Налице е тясно сътрудничество в областта на рибарството и морските въпроси, научните изследвания и иновациите, образованието и културата, както и в много други области.

22. Норвегия продължава да бъде ключов доставчик на нефт и газ за ЕС, но и близък партньор в развиването на други енергийни източници. Тясното ни сътрудничество продължава да бъде от решаващо значение за енергийната сигурност на ЕС и за целите на Енергийния съюз.
23. Съветът приветства подписаното на 6 февруари 2018 г. Споразумение между Европейския съюз и Кралство Норвегия за административното сътрудничество, борбата с измамите и събирането на вземания в областта на данъка върху добавената стойност
24. Съветът признава значимостта на Норвегия като един от основните търговски партньори на ЕС и приветства влизането в сила на 1 октомври 2018 г. на Споразумението между Норвегия и ЕС за допълнителни търговски преференции за основните селскостопански продукти. Съветът категорично приканва отново Норвегия да се включи активно — незабавно и в приоритетен порядък — в конструктивен процес на преговори за либерализирането на търговията с обработени селскостопански продукти в рамките на член 2, параграф 2 и член 6 от Протокол 3 към Споразумението за ЕИП. Съветът също така приканва Норвегия да възобнови преговорите относно закрилата на географските означения, която е важен елемент в международната търговия със селскостопански продукти и храни.
25. Съветът потвърждава отново твърдата си подкрепа за запазването на приетия в международен план мораториум върху търговския китолов, установен в рамките на Международната китоловна комисия, и за включването на разред китообразни и други морски видове в рамките на Конвенцията по международната търговия със застрашени видове (CITES). Ето защо той призовава Норвегия да спре да раздава китоловни квоти, да спазва международно договорения мораториум върху търговския китолов, установен в рамките на IWC, и да оттегли резервите си по CITES за тези и други морски видове.

ЕВРОПЕЙСКО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО

26. Съветът отбелязва, че Споразумението за ЕИП продължава да функционира удовлетворително. Той приветства включването през последните две години в Споразумението за ЕИП на някои много важни законодателни актове като регламента относно лекарствените продукти за педиатрична употреба, пакета за биологичното производство и общия регламент относно защитата на данните. Последният регламент представлява най-важната реформа в областта на защитата на данните за последните 20 години. Съветът настоява за повишаване на усилията с оглед на бързото прилагане на все още невключеното законодателство, напр. третия енергиен пакет, директивата за безопасността в крайбрежните води, Третата директива за пощенските услуги, както и законодателството относно генетично модифицираните организми и борбата с изпирането на пари.
27. Макар повече от половината от правните актове на ЕС, чието инкорпориране предстои, да продължават да бъдат в областта на финансовите услуги, Съветът отбелязва, че усилията в тази област са засилени и че няколко ключови правни акта бяха инкорпорирани през последните месеци. В това отношение Съветът изтъква отново, че принципът на хомогенност и принципът на правна сигурност гарантират ефективността, устойчивостта и в крайна сметка — доверието във вътрешния пазар и че следователно всички страни трябва да продължават да се ръководят от тях по отношение на функционирането на Споразумението за ЕИП.
28. Съветът приветства приноса на Исландия, Лихтенщайн и Норвегия към намаляването на социалните и икономическите различия в ЕИП през периода 2014—2021 г. посредством финансовия механизъм на ЕИП и на Норвегия. Този принос е от полза за цялото ЕИП.
29. Съветът приветства постигнатия напредък в преговорите и подписването на меморандуми за разбирателство с повечето от държавите бенефициери за периода на финансиране 2014—2021 г. Съветът очаква бързото разработване, одобряване и изпълнение на всички програми, което ще окаже положително въздействие по места във всички предвидени приоритетни сектори. По-специално следва да бъде изтъкната подкрепата за свободно и пълноценно функциониращо гражданско общество в ЕИП.

30. Съветът изтъква, че член 19 от Споразумението за ЕИП предвижда договарящите се страни да продължават усилията си за постигане на все по-голямо либерализиране на търговията със селскостопански продукти и за тази цел на всеки две години следва да правят преглед на условията на търговията с тези продукти с оглед проучване на всички възможни отстъпки.
31. Оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС също поставя важни въпроси пред членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ. Съветът подчертава, че е важно Споразумението за ЕИП да се запази, да се гарантира съществуването на добре функциониращо, хомогенно ЕИП и да се запази целостта на вътрешния пазар. Тесният диалог и постоянният обмен на информация, установени между ЕС и членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ относно преговорите между ЕС и Обединеното кралство по член 50 от Договора за Европейския съюз във връзка с оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС, следва да се запазят и при необходимост да бъдат активизирани на последните етапи от процеса.
32. ЕС и държавите от ЕИП многократно са потвърждавали подкрепата си за Споразумението за ЕИП. Съветът отбелязва със задоволство увеличението на акцент върху обществените кампании и усилията за комуникация с цел подобряване на осведомеността за значението на Споразумението за ЕИП за постигане на напредък в икономическата интеграция между ЕС и членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ и в опазването на нашите общи интереси.

КНЯЖЕСТВО АНДОРА, КНЯЖЕСТВО МОНАКО И РЕПУБЛИКА САН МАРИНО

33. Съветът отбелязва със задоволство, че през изминалите две години много добрите отношения между ЕС и Андора, Монако и Сан Марино се активизираха допълнително. Те бяха белязани по-специално от засилено взаимодействие между ЕС и тримата партньори, както и от напредъка в преговорите с оглед на сключването на едно или няколко споразумения за асоцииране („споразумението“).

34. Съветът изтъква, че споразумението предвижда участието на Андора, Монако и Сан Марино във вътрешния пазар на ЕС, както и сътрудничеството с ЕС в други области на политиките. Съветът отбелязва със задоволство, че преговорите по това споразумение, започнали на 18 март 2015 г., вече навлизат в решителния си етап. Съветът приветства, наред с другото, положителния напредък с Андора в областта на тютюневия сектор и насърчава всички страни да продължат активно усилията си за постигане на бързото приключване на тези преговори, които е за предпочитане да доведат до единно споразумение с три отнасящи се за всяка държава протокола и с приложения относно достиженията на правото на ЕС.
35. ЕС е изцяло ангажиран и напълно готов да работи за приключването на обсъжданията по рамката на споразумението до пролетта на 2019 г. Съветът осъзнава, че ще трябва да продължат преговорите за приемането от тримата партньори на съответните достижения на правото на ЕС. Във връзка с това Съветът насърчава Андора, Монако и Сан Марино да продължат да укрепват административния си капацитет и да се стремят към сътрудничество с партньори, в т.ч. с държавите членки. Това ще подпомогне да се гарантира бързото приемане на достиженията на правото на ЕС по време на преговорите и след това, както и ефикасното управление, наблюдение, въвеждане и прилагане на споразумението от всички страни.
36. Съветът изтъква, че високото равнище на интеграция с Андора, Монако и Сан Марино, предвидено в бъдещото споразумение, следва да се основава, наред с другото, на споделените ценности на Андора, Монако, Сан Марино и Договорите на ЕС, на четирите свободи на вътрешния пазар и съответните хоризонтални и съпътстващи политики, на въвеждането на равнопоставеност, доброто управление в областта на данъчното облагане и на силни и устойчиви институционални основи. Съветът изтъква отново, че бъдещото споразумение следва освен това да се основава на поддържането на доброто функциониране и хомогенността на вътрешния пазар и правната сигурност, като същевременно се вземат предвид особеностите на всяка държава и конкретното положение, в което се намира, в съответствие с Декларацията относно член 8 от Договора за Европейския съюз.

37. Съветът изтъква отново, че е важно да се изгради съгласувана, ефикасна и ефективна институционална рамка, която да стои в основата на споразумението; по-специално, това следва:
- а) да включва форум за консултации между страните, за да се гарантира доброто функциониране и надлежното прилагане на споразумението;
 - б) да осигурява динамичното приемане на достиженията на правото на ЕС от трите държави;
 - в) да предвижда еднакво прилагане и последователно тълкуване на разпоредбите на споразумението; и
 - г) да включва справедлив, ефективен и ефикасен механизъм за решаване на спорове.
38. Съветът изтъква, че е важно законодателството и практиките на Андора, Монако и Сан Марино в областта на труда и социалната сигурност да бъдат адаптирани към стандартите на ЕС и международните стандарти.
39. Съветът приветства продължаващите усилия на Андора, Монако и Сан Марино да адаптират данъчното си законодателство и практики към стандартите на ЕС и международните стандарти. Съветът отбелязва, че през април и юли 2018 г. Световният форум на ОИСР относно прозрачността и обмена на информация за данъчни цели обяви Монако и Сан Марино за държави „в съответствие“ с международния стандарт в областта на обмена на информация при поискване.
40. Съветът приветства конструктивното, прозрачно и открито сътрудничество с Андора, Монако и Сан Марино, целящо да се гарантира прилагането на принципите и на всички критерии на Кодекса на ЕС за поведение при данъчното облагане на предприятията. Във връзка с това Съветът припомня констатацията на Съвета ECOFIN от 5 декември 2017 г., че Монако съответства на тези принципи и критерии. Съветът приветства също така бързото приключване от Андора и Сан Марино на съответните законодателни процеси за решаване до края на 2018 г. на проблемите, установени от групата на ЕС „Кодекс за поведение при данъчното облагане на предприятията“. Напредъкът, постигнат от Андора и Сан Марино, беше отчетен от Съвета ECOFIN на 4 декември 2018 г.